

**Виховна година до річниці визволення України від
німецько-фашистських загарбників**

«Шлях перемоги»

Тяжкий шлях визволення України тривав з 1942 до 1944 рр.,
попри гіркоту поразок, ми вирвали перемогу у ворога,
звільнивши нашу державу.

ВИДАТНІ БОЇ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

1939-1945
ПАМ'ЯТАЄМО
ПЕРЕМАГАЄМО

**ОБЛОГА ЛЬВОВА
НІМЕЦЬКИМИ
І РАДЯНСЬКИМИ
ВІЙСЬКАМИ**
12 - 22.09.1939

**КОРСУНЬ-
ШЕВЧЕНКІВСЬКА
ОПЕРАЦІЯ**
24.01 - 17.02.1944

БИТВА ЗА КИЇВ
7.07 - 19.09.1941

**250-ДЕННА ОБОРОНА
СЕВАСТОПОЛЯ**
12.09.1941 -
10.07.1942

4 БИТВИ ЗА ХАРКІВ:
ОСІНЬ 1941, ВЕСНА 1942,
ЗИМА-ВЕСНА 1943, ЛІТО 1943

**З території України німецьких окупантів виганяли
1-й, 2-й, 3-й та 4-й Українські фронти**

Вперше в історії великої війни фашистів зупинив героїчною боротьбою героїчний народ. Голландія капітулювала на 6 день, Бельгія – на 11 день, Франція потрималася 42 дні. А Київ наші війська боронили 72 дні, 73 героїчні дні боролася Одеса, 250 дні захищався Севастополь.

У.М...

28 жовтня - День визволення України від фашистських загарбників

lubotin.khatkov.ua

Сталінградська битва

17 липня 1942 –
2 лютого 1943 р.

- оточення **300-тисячної** армії фельдмаршала **Ф. фон Паулюса**;
- знищення **четвертої** частини **німецьких** військ на **радянському фронті**.

Легендарний "будинок Павлова" - один із опорних пунктів радянської оборони. Втрати вермахту від радянського вогню тут перевищили втрати при захопленні Парижу. Оборону в цій "фортеці" тримали 30 бійців 13-ої гвардійської дивізії, з них семеро українців

Початок вигнання окупантів з України

У ході загального контрнаступу Червоної армії з кінця грудня 1942 р. почалося звільнення України від німецько-фашистських загарбників. Першими на землю України вступили війська 1-ї гвардійської армії під командуванням генерала В. Кузнецова, які 18 грудня 1942 р. вибили окупантів із села Півнівка Меловського району на Луганщині. Цього ж дня були визволені й деякі інші населені пункти Меловського району.

Масове визволення України

ПОШТОВХ

Курська битва

Орден Б.Хмельницького,
заснований 10 жовтня
1943 р. з ініціативи
М.Хрущова

- перехід в наступ всіх радянських фронтів;
- перехід **стратегічної ініціативи** до рук радянського командування.

Кулеметний
розрахунок
веде
вогнь по
німцях

Визволення Лівобережної України

Десантники
перед
атакою

Перший етап (серпень – вересень 1943 р.)

- розгром німців на Лівобережній Україні, у Донбасі (*Донбаська операція*) та вихід до Дніпра в районі Дніпропетровська;
- створення **21** плацдарму на його правому березі.

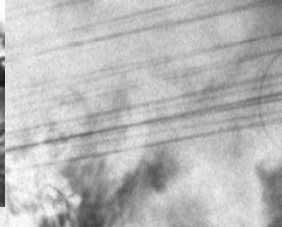
Пам'ятний знак на честь
визволення Чернігова.
21 вересня 1943 р. – визволення
Чернігова і початок форсування
Дніпра

Солдати
Вермахту
готують
вогневі
позиції для
оборони
Дніпровського
валу. Осінь
1943 р.

Тактика «випаленої землі» – нацисти знищували все, передусім промислові об'єкти й матеріальні цінності.

Битва за Київ

Взяття Києва

6
листопада
1943 р.

Людвік
Свобода
виступає
перед
особовим
складом,
14 квітня
1943 року

Хрущов утішає жінку на вулиці
звільненого Києва у листопаді 1943 р.

- Визволення частинами / Українського фронту;
- першими до міста увійшли частини танкової армії **П.Рибалка**;
- участь у визволенні міста 1-ої окремої **чехословацької бригади** (очолював **Л.Свобода**);
- **втрати** – близько **480 тис.**, з НИХ – **260 тис. вбитих.**

Фронти радянських військ, що діяли на території України

Воронезький фронт

Степовий фронт

Південно-Західний фронт

Південний фронт

перейменовано

Перший Український фронт

Другий Український фронт

Третій Український фронт

Четвертий Український фронт

1-й український фронт.
Літо 1944 року

Прапор 2-го Українського фронту

Солдати Четвертого Українського переходять Сиваш

Командуючі фронтів

- ❖ Під час Сталінградської битви командував **Південно-Західним фронтом**;
- ❖ проявив талант полководця командуючи **Воронезьким фронтом** в ході Курської битви;
- ❖ бере участь в битві за Дніпро.

Микола Ватутін

– командуючий І
Українським фронтом

«Герою
Радянського
Союзу
генералові
ВАТУТІНУ від
українського
народу»

Командуючі фронтів

**Іван Конєв –
командуючий II
Українським фронтом**

- ❖ в якості командувача **Калінінським фронтом** успішно діяв під час контрнаступу **під Москвою**;
- ❖ в Курській битві війська **Степового фронту** Конєва захопили **Білгород**, а згодом зайняли **Харків**;
- ❖ з **жовтня 1943 р.** до **травня 1944 р.** – командувач II Українським фронтом.

**Меморіальний комплекс
«Висота Конєва» в
Харківській області**

Командуючі фронтів

- ❖ у ході Сталінградської битви брав участь у ліквідації спроби Манштейна прорвати кільце оточення 6-ї армії;
- ❖ у лютому **1943 року** призначений командуючим **Південним**, а з березня — **Південно-Західним фронтом**.

Родіон Малиновський
– командуючий III Українським
фронтом

Бюст Малиновському в Хабаровську

Командуючі фронтів

Федір Толбухін –
командуючий IV
Українським фронтом

- ❖ був **автором плану** Керченсько-Феодосійської наступальної операції;
- ❖ брав участь в Сталінградській битві;
- ❖ з **березня 1943 р.** – командуючий **Південним** фронтом.

Пам'ятник
Ф.Толбухіну в
Москві

- **Завершилось визволення України Карпатською операцією, що розпочалася 9 вересня 1944 року наступом 1-ї Гвардійської армії. 27 жовтня 1944 року було звільнено Ужгород, а 28 жовтня радянські війська вийшли на сучасний кордон України.**

ВТРАТИ УКРАЇНИ У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ

1939–1945
ПАМ'ЯТАЄМО
ПЕРЕМАГАЄМО

ЗРУЙНОВАНО:

28000

СІЛ

700

МІСТ

ЛЮДСЬКІ ВТРАТИ:

понад **5** млн
ЦИВІЛЬНИХ

з них **1,5** млн
ЖЕРТВИ ГОЛОКОСТУ

3-4 млн
ВІЙСЬКОВИХ

6700 вбитих у Корюківці.

Корюківка — найбільше в Європі поселення,
знищене під час каральної операції

УКРАЇНЦІ У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ

1939–1945
ПАМ'ЯТАЄМО
ПЕРЕМАГАЄМО

НАГОРОДИ

2,5 млн українців
НАГОРОДЖЕНІ МЕДАЛЯМИ
ТА ОРДЕНАМИ

2070 українців
ГЕРОЇ РАДЯНСЬКОГО
СОЮЗУ

32 українця
ДВІЧІ ГЕРОЇ
РАДЯНСЬКОГО
СОЮЗУ

МІСТА-ГЕРОЇ

з 1 травня 1945
ОДЕСА

з 1 травня 1945
СЕВАСТОПОЛЬ

з 8 травня 1965
КИЇВ

з 8 травня 1965
КЕРЧ

Українці в лавах ЧА до 6 млн
Українці в УПА понад 100 тисяч
Українці в лавах армій союзників до 250 тисяч

Без них не було б зараз
синього неба, ясного
сонця, зеленого лугу...
Не було б тебе, мене...

Хвилинка МОВЧАННЯ

